

DECIZIE

09 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil al Curții de Apel Chișinău

În componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Ana Panov

Judecătorii

Marina Anton și Veronica Negru

grefier

Alina Stratan

examinând în ședință publică apelul declarat de Cibizov Denis, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cibizov Denis către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind anularea deciziilor și obligarea înregistrării mărcilor, împotriva hotărârii Judecătoriai Râșcani, mun. Chișinău din 29 septembrie 2016, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 18 martie 2016 Cibizov Denis s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI) privind anularea actelor administrative, și anume:

- hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI din 28 septembrie 2015 de menținere în vigoare a deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.3340 din 11 martie 2015 privind respingerea cererii de înregistrare a mărcii FERMA;
- anularea deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.3340 din 11 martie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii FERMA;
- obligarea AGEPI să înregistreze marca FERMA conform cererii de înregistrare a mărcii nr.37541 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din clasele 29, 30, și 31 conform clasificării de la Nisa;
- anularea hotărârii Comisiei de contestații a AGEPI din 28 septembrie 2015 privind menținerea în vigoare a deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA;
- anularea deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA;
- obligarea AGEPI să înregistreze marca CARNOSA conform cererii nr.37542 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din clasele 29 și 30 conform clasificării de la Nisa.

În susținerea acțiunii reclamantul a invocat că a depus la AGEPI două cereri de înregistrare a mărcilor, care vizau înregistrarea mărcilor verbale FERMA și CARNOSA pentru clasa de produse 29,30 și 31 conform clasificatorului de la Nisa.

Indică că ambele cereri au fost respinse din motivul că desemnarea solicitată FERMA este compusă exclusiv dintr-un semn devenit uzual în practicile comerciale loiale și constante, iar desemnarea solicitată CARNOSA este lipsită de caracter distinctiv care poate servi în comerț pentru a desemna tipul produselor solicitate, iar pentru celelalte ar putea induce consumatorul în eroare.

AGEPI nu a recunoscut acțiunea, invocând, în esență, că respingerea înregistrării mărcii FERMA a fost motivată în temeiul art.7(1)b, 7(1)d din Legea nr.38/2008 privind protecția mărcilor, iar a mărcii CARNOSA - în temeiul art.7(1)b, 7(1)c, 7(1)g din Legea nr.38/2008

privind protecția mărcilor, potrivit cărora se refuză înregistrarea:

- b) mărcilor care sânt lipsite de caracter distinctiv;
- c) mărcilor constituite exclusiv din semne ori din indicații ce pot servi în comerț pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, originea geografică, timpul fabricării produsului sau prestării serviciului, alte caracteristici ale acestora;
- d) mărcilor constituite exclusiv din semne ori din indicații devenite uzuale în limbajul curent sau în practicile comerciale loiale și constante;
- g) mărcilor care pot induce în eroare consumatorul în ceea ce privește originea geografică, calitatea ori natura produsului și/sau a serviciului.

Prin hotărârea Judecătorei Râșcani, mun.Chișinău din 29 septembrie 2016, acțiunea a fost respinsă.

La 18 octombrie 2016, în interiorul termenului legal de declarare a apelului, Cibizov Denis a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a hotărârii Judecătorei Râșcani mun.Chișinău din 29 septembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit căreia să fie admisă cerere de chemare în judecată.

În susținerea apelului declarat, apelantul și-a reiterat poziția expusă în cererea de chemare în judecată, indicând că hotărârea instanței de fond este ilegală motiv pentru care urmează a fi casată, cu emiterea unei noi hotărâri.

În motivarea apelului se invocă că prin cererea de înregistrare a mărcii nr.37541 din 4 aprilie 2014 a solicitat înregistrarea mărcii verbale „FERMA” pentru produsele din clasele 29, 30, și 31 conform Clasificării de la Nisa, iar prin cererea nr.37542 din 4 aprilie 2014 a solicitat înregistrarea mărcii verbale „CARNOSA” pentru produsele din clasele 29 și 30 conform Clasificării de la Nisa.

Prin avizul provizoriu de respingere a înregistrării mărcii nr.17905 din 10 decembrie 2014, Departamentul mărci, modele și desene industriale a AGEPI a constatat că desemnarea solicitată FERMA nu poate fi înregistrată în calitate de marcă pentru produsele din cl. 29, 30, 31, deoarece este compusă exclusiv dintr-un semn devenit uzual în practicile comerciale loiale și constante (FERMĂ - gospodărie agricolă particulară sau de stat) care este lipsit de caracter distinctiv (art.7(1)b, 7(1)d din Legea nr.38/2008 privind protecția mărcilor), iar prin decizia Departamentul mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.3340 din 11 martie 2015 s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii FERMA din aceleași motive indicate și în avizul provizoriu. Această decizie a fost contestată prin contestația nr.2529 din 11 mai 2015, iar prin hotărârea din 28 septembrie 2015, comisia de contestații a AGEPI a respins contestația și a menținut decizia sus-indicată.

Prin avizul provizoriu de respingere a înregistrării mărcii nr.1163 din 28 ianuarie 2015, Departamentul mărci, modele și desene industriale a AGEPI a constatat că desemnarea solicitată CARNOSA nu poate fi înregistrată în calitate de marcă pentru produsele din cl. 29, 30, deoarece este compusă exclusiv dintr-un cuvânt CARNOSA - în traducere din limbile spaniolă și italiană - de/din carne, cărnos, cu multă carne, lipsit de caracter distinctiv, care poate servi în comerț pentru a desemna tipul produselor solicitate, iar pentru celelalte ar putea induce consumatorul în eroare (art.7(1)b, 7(1)c, 7(1)g din Legea nr.38/2008 privind protecția mărcilor), iar prin decizia Departamentul mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.5523 din 30 aprilie 2015 s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA din aceleași motive indicate și în avizul provizoriu. Această decizie a fost contestată prin contestația nr.3538 din 3 iunie 2015, iar prin hotărârea din 28 septembrie 2015, comisia de contestații a AGEPI a respins contestația și a menținut decizia sus-indicată.

Apelantul consideră că hotărârile din 28 septembrie 2015 ale comisiei de contestații a AGEPI sânt ilegale, invocând în acest sens prevederile art.5 din Legea nr.38 din 29 februarie 2008 privind protecția mărcilor, potrivit căruia pot constitui mărci orice semne: a) susceptibile de reprezentare grafică - cuvinte (inclusiv nume de persoane), litere, cifre, desene, culori, combinații de culori, elemente figurative, forme tridimensionale, în special forma produsului

sau a ambalajului acestuia, holograme, semne de poziționare; b) sonore, olfactive, tactile, precum și orice combinații de astfel de semne, cu condiția ca aceste semne să poată servi la deosebirea produselor și/sau serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele ale altor persoane fizice sau juridice. Susține că mărcile verbale „FERMA” și „CARNOSA” întrunesc perfect criteriile stabilite de această normă legală pentru a putea constitui mărci și a fi înregistrate în Registrul național al mărcilor.

Apelantul consemnează și faptul că hotărârile comisiei de contestații a AGEPI și deciziile sus-menționate ale Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI prin care se resping cererile de înregistrare a acestor două mărci, încalcă grav dreptul constituțional la proprietatea intelectuală, consfințit la art.33 alin.(2) din Constituția Republicii Moldova

De asemenea, susține apelantul că la adoptarea hotărârilor sale AGEPI a aplicat standarde duble astfel pentru unii solicitanți, în condiții similare, a acceptat înregistrarea mărcilor, iar în speța dată a refuzat. Pentru aceleași motive, care s-au invocat drept refuz al înregistrării mărcilor, s-ar părea că nu trebuia a fi înregistrate nici asemenea mărci cum ar fi de exemplu: **Buburuza, Delicios, Sătesc, Gospodar, Te Ador, Victor, Din Belșug, Din Provincie, Animal, Agro, Matei, Cristina**, ș.a. Determinarea gradului de confuzie sau lipsa acestuia, a caracterului uzual/neuzual urmează a fi realizată cu implicarea nemijlocită a consumatorului, eventual prin intermediul unui sondaj de opinie, realizat de către o instituție specializată în acest domeniu. Prima percepție pe care o creează o marcă este una subiectivă și diferă de la persoană la persoană, de la consumator la consumator. Or, o părere subiectivă nu poate sta la baza unei decizii, îndeosebi când prin această decizie se naște sau se sting drepturi și obligații patrimoniale. Consideră relevant și faptul că, spre exemplu, marca FERMA este deja înregistrată în țări precum Ucraina, România, Belgia, Austria, Franța, Elveția ș.a.

Intimata, AGEPI prin referința depusă a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea în vigoare a hotărârii instanței de fond, pe care o consideră legală și întemeiată.

În motivarea cererii, intimata a invocat prevederile art.7(1) ”b”, 7(1) ”d” din Legea nr.38/2008 privind protecția mărcilor, în justificarea temeiniciei respingerii cererii de înregistrare a mărcii FERMA, iar în privința mărcii CARNOSA, prevederile art.7(1) ”b”, 7(1) ”c”, 7(1) ”g” din Legea nr.38/2008 privind protecția mărcilor, potrivit cărora se refuză înregistrarea: b) mărcilor care sânt lipsite de caracter distinctiv; c) mărcilor constituite exclusiv din semne ori din indicații ce pot servi în comerț pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, originea geografică, timpul fabricării produsului sau prestării serviciului, alte caracteristici ale acestora; d) mărcilor constituite exclusiv din semne ori din indicații devenite uzuale în limbajul curent sau în practicile comerciale loiale și constante; g) mărcilor care pot induce în eroare consumatorul în ceea ce privește originea geografică, calitatea ori natura produsului și/sau a serviciului.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele pricinii, Colegiul consideră apelul ca fiind întemeiat și care urmează a fi admis din următoarele considerente

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.c) CPC, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițând o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar art.89 alin.(2) Codul muncii stipulează că la examinarea litigiului individual de muncă de către instanța de judecată, angajatorul este obligat să dovedească legalitatea și să indice temeiurile transferării sau eliberării din serviciu a salariatului.

În conformitate cu prevederile art.130 alin.(1) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multă aspectual, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art.240 alin.(1) CPC, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au

fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea acțiunii.

Potrivit dispozițiilor art.373 alin.(1), (2), (4), (5) CPC instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. Instanța de apel nu este legată de motivele apelului privind legalitatea hotărârii primei instanțe, ci este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei. Concomitent, instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite și este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul celor relatate Colegiul reține că sarcina instanței de apel derivă reieșind din dispozițiile art.373 alin.(1), (2), (4), (5) CPC, în condițiile în care instanța de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.

Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

În conformitate cu dispozițiile art.25 alin.(1) lit.b) al Legii contenciosului administrativ, judecând acțiunea instanța de contencios administrativ admite acțiunea și anulează, în tot sau în parte, actul administrativ sau obligă pârâtul să emită actul administrativ cerut de reclamant ori să elibereze un certificat, o adeverință sau oricare alt înscris, ori să înlăture încălcările pe care le-a comis, precum și dispune adjudecarea în contul reclamantului a despăgubirilor pentru întârzierea executării hotărârii.

Potrivit prevederilor art.1 alin.(2) al Legii contenciosului administrativ, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său recunoscut de lege, de către o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost pricinuită.

Articolul 2 al Legii citate definește actul administrativ ca fiind manifestarea juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii. Actului administrativ, în sensul prezentei legi, este asimilat contractul administrativ, precum și nesoluționarea în termenul legal a unei cereri.

Astfel, reieșind din prevederile legale indicate, precum și din dispozițiile articolelor 2 și 3 ale Legii contenciosului administrativ, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actul administrativ cu caracter normativ sau individual; contractul administrativ; nesoluționarea în termenul legal al unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Noțiunea de „act administrativ” este reglementată atât în art.2 din Legea contenciosului administrativ, cât și în Rezoluția (77) 31 cu privire la protecția individului față de actele autorităților administrative, adoptată de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei la 28 septembrie 1997. Potrivit acestor reglementări, actul administrativ este o manifestare juridică unilaterală de voință, cu caracter normativ sau individual, din partea unei autorități publice în vederea organizării executării sau executării în concret a legii, actul administrativ desemnează orice măsuri individuale sau decizii luate în cadrul exercitării autorității publice, susceptibile

de a afecta direct drepturile, libertățile sau interesele persoanelor fizice sau juridice și care nu este un act îndeplinit în cadrul exercitării unei funcții judiciare.

Colegiul constată că la data de 18 martie 2016 Cibizov Denis s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova (AGEPI) privind anularea actelor administrative, și anume:

- hotărârea Comisiei de contestații a AGEPI din 28 septembrie 2015 de menținere în vigoare a deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.3340 din 11 martie 2015 privind respingerea cererii de înregistrare a mărcii FERMA;
- anularea deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.3340 din 11 martie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii FERMA;
- obligarea AGEPI să înregistreze marca FERMA conform cererii de înregistrare a mărcii nr.37541 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din clasele 29, 30, și 31 conform clasificării de la Nisa;
- anularea hotărârii Comisiei de contestații a AGEPI din 28 septembrie 2015 privind menținerea în vigoare a deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA;
- anularea deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA;
- obligarea AGEPI să înregistreze marca CARNOSA conform cererii nr.37542 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din clasele 29 și 30 conform clasificării de la Nisa.

Prin hotărârea Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 29.09. 2016 acțiunea lui Cibizov Denis împotriva AGEPI a fost respinsă.

La 18 octombrie 2016, în interiorul termenului legal de declarare a apelului, Cibizov Denis a declarat apel împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea acestuia și casarea integrală a hotărârii Judecătoriai Râșcani mun. Chișinău din 29 septembrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri potrivit căreia să fie admisă acțiunea.

Colegiul Civil reține că în conformitate cu prevederile art.2 din Legea privind protecția mărcilor, *marcă este orice semn care servește la individualizarea și deosebirea produselor și/sau serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele ale altor persoane fizice și juridice.*

În temeiul prevederilor art.5 din Legea menționat supra, *pot constitui mărci* orice semne:

- a) susceptibile de reprezentare grafică - cuvinte (inclusiv nume de persoane), litere, cifre, desene, culori, combinații de culori, elemente figurative, forme tridimensionale, în special forma produsului sau a ambalajului acestuia, holograme, semne de poziționare;
- b) sonore, olfactive, tactile, precum și orice combinații de astfel de semne, cu condiția ca aceste semne să poată servi la deosebirea produselor și/sau serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele ale altor persoane fizice sau juridice.

În speță, apelantul Cibizov Denis la data de 04.04.2014 a depus AGEPI prin intermediul mandatarului său autorizat, două cereri de înregistrare a mărcii verbale "FERMA" și "CARNOSA" (f.d.7-10), *pentru produsele din clasele 29, 30, și respectiv 29, 30, 31 conform Clasificării de la Nisa:*

- **29** - carne, pește, păsări și vânat; extracte din carne;
- fructe și legume conservate, congelate, uscate și fierte;
- jeleuri, dulcețuri, compoturi; ouă; lapte și produse lactate; uleiuri și grăsimi comestibile;
- **30** - cafea, ceai, cacao și înlocuitori de cafea; orez;
- tapiocă și sago;
- făină și preparate făcute din cereale;

- pâine, produse de patiserie și cofetărie;
- înghețată; zahăr, miere, sirop de melasă;
- drojdie, praf de copt; sare; muștar; oțet, sosuri (condimente); mirodenii;
- gheață;
- 31 - cereale și produse agricole, horticole, forestiere, necuprinse în alte clase; animale vii; fructe și legume proaspete; semințe, plante și flori naturale; alimente pentru animale; malț.

Prin *avizul provizoriu de înregistrare a mărcii nr. 17905 din 10.12.2014, și decizia de respingere a cererii de înregistrare a mărcii din 11.03.2015* AGEPI a respins cererea de înregistrare a mărcii "FERMA" pentru clasa de produse 29,30,31, din motivul că este compusă exclusiv dintr-un semn devenit uzual în practicile comerciale loiale și constante, FERMA fiind definită drept gospodărie agricolă particulară sau de stat) care este lipsit de caracter distinctiv. Refuzul intimatului AGEPI fiind întemeiat în baza prevederilor art.7 alin. (1) lit. "b" art. 7 alin. (1) lit. "d" din Legea privind protecția mărcilor, (f.d.11, 13).

Prin *avizul provizoriu de înregistrare a mărcii nr.1163 din 28.01.2015, și decizia de respingere a cererii de înregistrare a mărcii din 30.04.2015*, AGEPI a respins cererea de înregistrare a mărcii "CARNOSA" pentru produsele din clasele 29, 30, și 31 deoarece este compusă exclusiv dintr-un cuvânt CARNOSA - în traducere din limbi spaniolă și italiană - de/din carne, cărnos, cu multă carne, lipsit de caracter distinctiv, care poate servi în comerț pentru a desemna tipul produselor solicitate, iar pentru celelalte ar putea induce consumatorul în eroare, art.7 alin.(1), lit. „b”, art.7 (1) „g” din Legea privind protecția mărcilor, (f.d.12, 14).

În conformitate cu prevederile art.47 alin.(1), din Legea privind protecția mărcilor, orice decizie privind cererile de înregistrare a mărcilor poate fi contestată de către părți în termen de 2 luni de la data primirii ei sau de către persoanele terțe în termen de o lună de la data la care decizia a fost făcută public.

Potrivit prevederilor art.47 alin.(2) din Legea privind protecția mărcilor, contestația se depune la AGEPI și se soluționează de către Comisia de contestații.

În speță, potrivit materialelor dosarului, decizia de respingere a cererii de înregistrare a mărcii din 11.03.2015 „FERMA” a fost contestată la Comisia de contestații AGEPI, la data de 11.05.2015, (f.d. 17), iar decizia de respingere a cererii de înregistrare a mărcii „CARNOSA” din 30.04.2015, la data de 03.07.2015 (f.d.18). Or, în conformitate cu prevederile art. 48 ale Legii privind protecția mărcilor, procedura prealabilă de soluționare a litigiului este obligatorie.

Potrivit hotărârilor Comisiei de contestații a AGEPI din 28.09.2015, adoptate pe marginea contestațiilor apelantului, s-a constatat inter alia că contestațiile împotriva deciziei de respingere a cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA din 30.04.2015 și a deciziei de respingere a cererii de înregistrare a mărcii FERMA din 11.03.2015 au fost depuse în termen și în acest sens obiecții de către intimat nu au fost formulate, motiv din care Colegiul raportând circumstanțele speței la prevederile legale în vigoare ajunge la concluzia că apelantul s-a conformat procedurii legale de soluționare extrajudiciară a litigiului.

Or, în conformitate cu prevederile art.48 alin.(4) ale Legii privind protecția mărcilor, dreptul la acțiune, apare din momentul comunicării hotărârii Comisiei de contestații, dovada comunicării fiind pusă în sarcina AGEPI în calitate de titular al obligației legale de comunicare a hotărârilor adoptate pe marginea contestațiilor apelantului.

În conformitate cu prevederile art.7 alin.(1), lit.„b” din Legea privind protecția mărcilor, se refuză înregistrarea mărcilor care sunt lipsite de caracter distinctiv, „c” mărcilor constituite exclusiv din semne ori din indicații ce pot servi în comerț pentru a desemna specia, calitatea, cantitatea, destinația, valoarea, originea geografică, timpul fabricării produsului sau prestării serviciului, alte caracteristici ale acestora; „d” mărcilor constituite exclusiv din semne ori din indicații devenite uzuale în limbajul curent sau în practicile comerciale loiale și constante; „g” mărcilor care pot induce în eroare consumatorul în ceea ce privește originea geografică, calitatea ori natura produsului și/sau a serviciului.

În speță, prin avizul provizoriu de respingere a înregistrării mărcii nr.1163 din 28 ianuarie 2015, Departamentul mărci, modele și desene industriale a AGEPI a constatat că desemnarea solicitată CARNOSA nu poate fi înregistrată în calitate de marcă pentru produsele din cl. 29, 30, deoarece este compusă exclusiv dintr-un cuvânt CARNOSA - în traducere din limbile spaniolă și italiană - de/din carne, cărnos, cu multă carne, lipsit în opinia intimatei AGEPI de caracter distinctiv, care poate servi în comerț pentru a desemna tipul produselor solicitate, iar pentru celelalte ar putea induce consumatorul în eroare, consumatorul fiind susceptibili de a interpreta sensul semantic al mărcii în sensul indicat supra.

De asemenea, AGEPI a mai indicat că consumatorii nu vor percepe semnul „CARNOSA” ca o marcă, ci mai mult ca o denumire a produsului, care indică anumite caracteristici, în special, în raport cu produsele din carne, extract de carne, fructe și legume conservate, congelate, uscate și fierte. Or, „CARNOASA” este un termen descriptiv în raport cu produsele revendicate, deoarece indică anumite caracteristici ale produselor revendicate, care sunt destul de specifice.

Refuzul de înregistrare a mărcii „FERMA” a fost motivat prin faptul că ferma reprezintă un semn verbal, constituit exclusiv din cuvântul „ferma” care conform dicționarului explicativ al limbii române înseamnă gospodărie agricolă particulară sau de stat, alcătuită dintr-un teren relativ întins și din amenajările, construcțiile, utilajele etc., necesare exploatării terenului respectiv. Astfel în opinia AGEPI a reținut că consumatorii vor interpreta sensul semantic al mărcii „FERMA”, care constituie o descrierea caracteristică a produsului în sensul provenienței acestuia, de la fermă.

Colegiul analizând în esență, motivele invocate în refuzul înregistrării mărcilor în raport cu temeiurile legale indicat în actele contestate, ajunge la concluzia că motivarea reprezintă o interpretare greșită a legii materiale, și contrară propriilor practici ale AGEPI aplicată în spețe similare.

Colegiul reține că înregistrarea desemnării „Carnosa” și „Ferma” a fost solicitată AGEPI în scopul asigurării protecției juridice a mărcii pe teritoriul Republicii Moldova, art.3 din Legea privind protecția mărcilor, motiv din care justificarea temeiurilor de refuz urmează a fi realizată în raport cu jurisdicția în care operează protecția juridică a mărcii.

Or, definițiile date de dicționarele italian-român, spaniol-român sau înțelesul desemnării solicitată a fi înregistrată în calitate de marcă în Republica Moldova, în alte limb, i decât cele vorbite în jurisdicția în care se solicită înregistrare mărcii, nu pot fi reținute în sensul justificării posibilității de a induce în eroare un consumator local în ceia ce privește calitatea or natura produsului sau calitatea de semn sau indicație uzuală în comerțul local.

Lipsa caracterului distinctiv a semnelui „Carnosa” și „Ferma” nu a fost justificat, atât în decizia de refuz în înregistrarea mărcii, hotărârile pe marginea contestațiilor formulate cât și referințele intimatei AGEPI. Or, însăși intimata a indica că caracteristicile distinctive ale desemnării „Carnosa” și „Ferma” sunt susceptibile de a induce în eroare cumpărătorul datorită anumitor caracteristici a unui produs, care prin natura distinctivă a semnelui solicitat a fi înregistrat în calitate de marcă ar putea atribui produsului anumite caracteristici.

Mai mult decât atât, semnul „Ferma” constituie obiect al înregistrării în calitate de marcă în România, țara în care percepția mărcii de către consumatorii locali este una identică celei din Republica Moldova, datorită identității lingvistice.

Astfel, Colegiul ajunge la concluzia că refuzul înregistrării mărcii în temeiul art.7 alin.(1) lit.„a” „c” „d” și „g” în sensul justificat de intimata AGEPI este neîntemeiat. Or, argumentele intimatei AGEPI, invocate în justificarea refuzului de înregistrare a mărcii, au un caracter subiectiv și în acest sens nu satisface exigențele de obiectivitate a criteriilor de refuz în recunoașterea și acordarea protecției unui drept legal, în speță dreptul la înregistrarea mărcii.

În acest sens Colegiul reține că prin Legea nr.218-XV din 01 iunie 2000, Republica Moldova a aderat la Acordul privind aspectele comerciale ale drepturilor de proprietate intelectuală (TRIPs), iar potrivit art.15 alin.(1) și alin.(4) din aceasta, orice semn sau orice combinație de semne, capabil sa deosebească un produs sau un serviciu al unei întreprinderi de

cel al altor întreprinderi va putea să constituie o marcă de fabrică sau de comerț. Astfel de semne, în special cuvintele, inclusiv, numele de persoane, literele, cifrele, elementele figurative și combinațiile de culori, precum și orice combinație a acestor semne vor fi susceptibile să fie înregistrate ca mărci de fabrică sau de comerț. Natura produselor sau serviciilor cărora li se aplică o marcă de fabrică sau de comerț nu va constitui în nici un caz un obstacol la înregistrarea mărcii.

Potrivit prevederilor art.2 și art.5 din Legea nr.38 din 29 februarie 2008 privind protecția mărcilor, o marcă poate fi orice semn (vizual, sonor, olfactiv, tactil) care servește la individualizarea și deosebirea produselor și/sau serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele ale altor persoane fizice sau juridice și pot constitui mărci orice semne: a) susceptibile de reprezentare grafică - cuvinte (inclusiv nume de persoane), litere, cifre, desene, culori, combinații de culori, elemente figurative, forme tridimensionale, în special forma produsului sau a ambalajului acestuia, holograme, semne de poziționare; b) sonore, olfactive, tactile, precum și orice combinații de astfel de semne, cu condiția ca aceste semne să poată servi la deosebirea produselor și/sau serviciilor unei persoane fizice sau juridice de cele ale altor persoane fizice sau juridice.

În speță, după cum a indicat și AGEPI, semnul „Carnosa” solicitat spre înregistrare reprezintă un semn verbal, compus dintr-o combinație de litere care nu coincide *ad literam* cu careva noțiuni sau cuvinte din limba română sau altă limbă vorbită pe teritoriul Republicii Moldova, motiv din care temeinicia refuzului de înregistrare a mărcii „Carnosa” nu poate fi examinată în alte temeuri decât sub aspectul lipsei caracterului distinctiv.

Caracterul distinctiv al mărcii, este definit drept acelea trăsături care caracterizează un lucru în mod exclusiv; prin care un lucru se distinge, diferă de altul; care servește pentru recunoaștere; caracteristic. Or, în circumstanțele speței, combinația verbală „Carnosa” pentru clasa de produse în raport cu care se solicită înregistrarea în calitate de marcă este susceptibilă de a atribui produselor trăsături caracteristice și pentru a le individualiza în raport cu alte produse din aceeași clasă datorită însăși caracterului inovativ al combinației verbale „Carnosa”, motiv din care Colegiul ajunge la concluzia că lipsa caracterului distinctiv al mărcii „Carnosa” nu este obiectiv justificat, reprezentând în esență o percepție subiectivă a intimitei AGEPI în calitate de autoritatea investită cu atribuții de protecție a proprietății intelectuale și nu evaluarea acesteia sau reglementarea exercițiului dreptului protejat de lege.

Colegiul, analizând noțiunea de „Ferma” în sensul definit de dicționarul limbii române și perceput de consumatorul autohton, în raport cu clasa produselor în privința cărora înregistrarea este solicitată, ajunge la concluzia că acesta nu reprezintă caracteristicile uzuale ale produsului. Or, însăși intimata în justificarea înregistrării produsului a indicat că cuvântul „Ferma” „nu are nici un sens în raport cu produsele solicitate”, motiv din care lipsa de sens în raport cu clasa de produse pentru care se solicită înregistrarea în calitate de marcă, exclude caracterul uzual al mărcii.

Colegiul, reținând **noțiunea de caracter distinctiv** în sensul menționat supra, reiterează că existența de sens a combinației verbale solicitată spre înregistrare, nu este o condiție sine qua non a caracterului distinctiv a mărcii. Or, caracterul distinctiv al mărcii „Ferma” reprezintă în esență o modalitate de individualizare a produselor din aceeași clasă care prin natura sa nu pot fi asociate mărcii „Ferma” sau în alt mod marca „Ferma” ar exclude caracteristicile individuale sau specifice a unor produse în raport cu alte produse, motiv din care Colegiul ajunge la concluzia că lipsa caracterului distinctiv al mărcii „Ferma” nu a fost justificat în raport cu circumstanțele speței, examinarea „sensului mărcii în raport cu produsele solicitate” fiind în afara competenței AGEPI în calitatea sa de autoritate abilitată cu protecția proprietății intelectuale.

Colegiul reiterează că protecția acordată în jurisdicția Republicii Moldova dreptului de proprietate intelectuală în sensul prevederilor Legii privind protecția mărcilor, nu este censurată. Or, sensul obiectului proprietății intelectuale nu constituie temei de acordare a protecției proprietății intelectuale sau refuz în acordarea acesteia.

Colegiul consideră necesar de a reitiera, că potrivit prevederilor reglementărilor legale în vigoare, protecția acordată proprietății intelectuale, are un caracter general și se refuză doar în cazurile expres prevăzute de lege cu condiția că prin aceasta se aduce atingeri unui interes general sau drepturilor și intereselor terțelor persoane.

Colegiul reține că potrivit standardelor de echitate a CtEDO, orice diferențiere de tratament în situații similare constituie o diferență de tratament discriminatorie, interzisă la art. 14 din Convenție potrivit căreia tratarea în mod diferit a persoanelor aflate în situații compatibile este inadmisibilă. (CtEDO cauza Fredin v. Suedia, 18.02.1991, Seria A nr. 192 § 60). Or, distincția de tratament realizată în lipsa unor criterii rezonabile și obiective, de asemenea antrenează violarea art. 14 din Convenție (CtEDO cauza Gaygusuz v. Austria 16.09.1996 nr.17371/90 § 50), motiv din care intimata AGEPI a avut inter alia obligația de a justifica că refuzul înregistrării mărcii „Ferma” și „Carnosa” **nu a fost unul discriminatoriu în sensul menționat supra, în raport cu propria practică în spețe similare, făcută public pe pagina web** și invocată de către apelant.

Colegiul examinând în esență similitudinea de circumstanțe a mărcilor invocate de către apelant, și anume, marca Buburuza, Delicios, Sătesc, Gospodar, Te ador, Vitor, Din Belug, Din Provincie, Animal, Agro, Matei...ect în raport cu refuzul de înregistrare a mărcii „Ferma” și „Carnosa”, reține că marca Delicios, Gust.o.s în raport cu clasa de produse alimentare, reprezintă caracteristici similare celor invocate pentru refuzul înregistrării, mărcii „Carnosa”. Or, intimata AGEPI, nu a justificat motivul din care criteriile de refuz în înregistrarea mărcii „Carnosa”, nu au fost aplicabile și în cazul înregistrării mărcii „Delicios” sau „Gust.o.s”

De asemenea, o situația identică se atestă și în cazul mărcii „Ferma” în raport cu marca „Din Provincie”, „Animal”, „Agro”. Or, marca „Din Provincie” în raport cu argumentele invocate în refuzul înregistrării mărcii „Ferma” nu dispune de nici o diferență obiectiv justificată.

Astfel, Colegiul analizând practica intimitei AGEPI în raport cu argumentele invocate în refuzul înregistrării mărcii „Carnosa” și „Ferma” pentru clasele de produse alimentare, 29, 30, 31, ajunge la concluzia că refuzul înregistrării mărcilor menționate supra a fost întemeiat pe criterii discriminatorii, contrar prevederilor art.14 din CEDO și art.16 din Constituție.

În conformitate cu art.26 alin.(1) al Legii contenciosului administrativ, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care:

- a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii;
- b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței;
- c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.

În speță, actul administrativ contestat nu corespunde prevederilor Legii, motiv din care hotărârea comisiei AGEPI din 28 septembrie 2015 privind menținerea în vigoare a deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.3340 din 11 martie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii „FERMA” și hotărârea comisiei de contestații a AGEPI din 28 septembrie 2015 privind menținerea în vigoare a deciziei Departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA, decizia departamentului mărci, modele și desene industriale a AGEPI din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA, care nu satisfac exigențele de nediscriminare, urmează a fi anulate și ca fiind contrara art.14 din CEDO și art.16 din Constituție, reprezentând în esență atât încălcarea dreptului legale de protecție a proprietății intelectuale cât și de nediscriminare.

Or, intimata AGEPI, potrivit principiului legalității în sensul definit de Curtea Constituțională are obligația legală de a acționa în limitele stabilite de lege și în acest sens, aplicarea de criterii discriminatorii în sensul lipirii de protecția legală a dreptului de proprietate intelectuală, reprezintă un abuz de drept în fraudă legii (hotărârea CC nr.2 din 19.01.1998, publicată în M.O. nr. 12-13/8 din 19.02.1998).

Principiul preeminența dreptului constituie una din exigențele unui proces echitabil în

sensul art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Roșca c. Moldovei, nr. 6267/02 din 22.03.2005 § 24; Golder c. Regatului Unit al Mării Britanii, nr. 4451/70 din 21/02/1975, § 34), motiv din care nu poate fi neglijat la soluționarea cauzelor civile în conformitate cu prevederile art. 12 CPC.

În conformitate cu prevederile art.1 ale Legii contenciosului administrativ, contenciosul administrativ ca instituție juridică are drept scop contracararea abuzurilor și exceselor de putere ale autorităților publice, apărarea drepturilor persoanei în spiritul legii, ordonarea activității autorităților publice, asigurarea ordinii de drept.

Colegiul, examinând în esență cerințele apelantului, privind obligarea AGEPI de a înregistra marca „Ferma” pentru cl. 29,30,31 și marca „Carnosa” pentru cl.29 și 30, ajunge la concluzia că acestea țin de apărarea dreptului legal al apelantului, restabilirea acestuia și ordonarea activității AGEPI în spiritul legalității. Or, în conformitate cu prevederile art. 25 alin.1 lit. „b” din Legea contenciosului administrativ, obligarea intimatei AGEPI de a înregistra mărcile solicitate de apelant, ține de competența instanței de contencios administrativ.

În speță, obligarea intimatei AGEPI de a înregistra mărcile „Ferma” și „Carnoasa” solicitate de apelant este întemeiată pe refuzul ilegal al intimatei de a înregistra mărcile solicitate. Or, activitatea AGEPI în calitate de autoritate abilitată cu protecția proprietății intelectuale, nu este un arbitrară sau discreționară ultima având obligația legală de a acționa în limitele stabilit de lege și de a nu admite abuzuri de drept în fraudă legii sau a drepturilor și intereselor persoanei, inclusiv adoptarea de atitudini discriminatorii în raport cu solicitații de înregistrare a mărcii.

Din motivele expuse supra, Colegiul constatând că refuzul intimatei AGEPI este nejustificat și contrar exigențelor de nediscriminare, ajunge la concluzia de a admite apelul declarat de Cibizov Denis; a casa hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 29 septembrie 2016 și se emite o nouă hotărâre privind admiterea acțiunii lui Cibizov Denis împotriva AGEPI privind anularea hotărârilor AGEPI, prin anularea hotărârilor Comisiei de contestații a AGEPI din 28 septembrie 2015, anularea Decizia Departamentul mărci, modele și desene industriale a AGEPI nr.3340 din 11 martie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii „FERMA” și din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii „CARNOSA” și obligarea Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală să înregistreze marca FERMA conform cererii de înregistrare a mărcii nr.37541 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din cl. 29, 30, și 31 și a mărcii CARNOSA conform cererii nr.37542 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din cl. 29 și 30 conform Clasificării de la Nisa.

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) lit.c), art.390 CPC, Colegiul Civil,

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de Cibizov Denis.

Se casează hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău din 29 septembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cibizov Denis către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind anularea deciziilor și obligarea înregistrării mărcilor și se emite o nouă hotărâre potrivit căreia,

Cererea de chemare în judecată depusă de Cibizov Denis către Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală privind anularea deciziilor și obligarea înregistrării mărcilor se admite.

Se anulează hotărârea Comisiei de contestații a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova din 28 septembrie 2015 privind menținerea în vigoare a Decizei Departamentului mărci, modele și desene industriale a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr.3340 din 11 martie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii FERMA;

Se anulează Decizia Departamentul mărci, modele și desene industriale a Agenției de Stat

pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova nr.3340 din 11 martie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii FERMA;

Se obligă Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova să înregistreze marca FERMA conform cererii de înregistrare a mărcii nr.37541 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din clasele 29, 30, și 31 conform Clasificării de la Nisa.

Se anulează hotărârea Comisiei de contestații a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova din 28 septembrie 2015 privind menținerea în vigoare a Decizei Departamentului mărci, modele și desene industriale a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova din 30 aprilie 2015 prin care s-a decis respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA;

Se anulează Decizia Departamentului mărci, modele și desene industriale a Agenției de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova din 30 aprilie 2015 privind respingerea cererii de înregistrare a mărcii CARNOSA;

Se obligă Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală a Republicii Moldova să înregistreze marca CARNOSA conform cererii nr.37542 din 4 aprilie 2014 pentru produsele din clasele 29 și 30 conform Clasificării de la Nisa.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
Judecătorul
Judecătorii

Ana Panov

Marina Anton

Veronica Negru

